

revírní bratrské pokladny, nemohl nss shledati, že by tento úsudek byl logicky nemožný.

Vytýká-li stížnost jako vadu řízení, že úřad nevyšetřoval důvodnost výtek činěných proti povaze Antonína Č., jest tato námitka bezdůvodná. Žal. úřad konal v té příčině šetření a prohlásil v nař. rozhodnutí, že dluhy, které st-lé A. Č. vytýkali, byly až na malou částku zaplacený, což stížnost nepopírá.

Jiných výtek v tom směru st-lé ve svém odvolání nekonkretisovali, takže úřad neměl příčiny konati ještě další šetření.

K odvolací námitce č. 4 prohlásil žal. úřad, že usnesení představenstva ze 14. ledna 1930 není zásadního rázu, nýbrž že se týkalo jen případů tehdy projednávaných, čemuž nasvědčuje jak znění usnesení, tak také prohlášení navrhovatele. Proti tomu tvrdí stížnost, že zmíněné usnesení je generelní a že je vadou, že si je úřad nevyžádal.

I tato námitka jest bezdůvodná. Protokol ze 14. ledna 1930, který se nalézá ve spisech báňského hejtmanství v Praze, obsahuje na str. 13 tento zápis: »Nežli se přikročilo k usnášení o obsazení 8 vypsanych míst, byl po debatě jednomyslně přijat návrh člena představenstva D., že z došlých žádostí mají býti ustanoveni jenom ti uchazeči, kteří prokazují školské vzdělání aspoň úplnou obchodní školu anebo školu rovnocennou«. Podle tohoto obsahu nemá toto usnesení povahu všeobecnou, nepatří tedy pro případy jiné než pro ty, které se právě tehdy projednávaly, a opačné tvrzení stížnosti není správné.

Č. 11.491.

Zaměstnanci veřejní: * Na opatření úřadů, jimiž byly upraveny odpočivné požitky t. zv. staropensistů narozených v r. 1865 nebo dříve, vztahuje se předpis § 151 plat. zák. č. 103/1926 Sb. od 1. ledna 1930 bez ohledu na to, zda byly určeny odpočivné požitky osob těch již podle zákona č. 70/1930 Sb. či nikoliv.

(Nález ze dne 22. října 1934 č. 14.614/32.)

V ě c: Julius R. v U. proti generálnímu finančnímu ředitelství v Bratislavě o úpravu odpočivných požitků.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí zrušuje se pro vadnost řízení.

D ů v o d y: St-l, narozený podle spisů správních r. 1860, byl za bývalé vlády uherské lesmistrem ve službách státních lesů, naposled sloužil v Ž. na Slovensku. V roce 1906 byl dán na odpočinek. Od roku 1906 bydlel v U. Podle sdělení ředitelství státních lesů v U. z 5. března 1922 zaslaného generálnímu fin. ředitelství v Bratislavě byla st-li výplata pense dnem 28. února 1922 tímto ředitelstvím zastavena a žádost st-lova o převzetí pense postoupěna gřř v Bratislavě.

Výměrem gřř z 30. července 1923 byla st-li od 1. ledna 1923 poukázána zvýšená pense podle vl. nař. č. 298/1921 Sb. s doplatkem na zvýšenou pensi od 1. září 1919 do 31. prosince 1922. Dále poukázalo gřř

st-li drahotní výpomoc s doplatkem za dobu od 1. září 1919, mimořádnou drahotní výpomoc s doplatkem od 1. listopadu 1919, nouzovou výpomoc s doplatkem od 1. listopadu 1920, a vyslovalo, že st-lova pense se přejímá k tíži republiky Čsl. a že úpravu pense podle vl. nař. č. 247/1922 Sb. provede ředitelství stát. lesů v Ž. Ze spisů správních je dále zřejmo, že úpravu st-lových odpočivných požitků podle zákona č. 99/1921 Sb. a vl. nař. č. 247/1922 Sb., dále podle zák. č. 287/1924 Sb. a zák. č. 80/1928 Sb. provádělo řed. stát. lesů a statků v Ž.

Nař. rozhodnutím gřř bylo rozhodnutí tohoto úřadu z 30. července 1923 zrušeno v podstatě z toho důvodu, že rozhodnutí toto spočívá na mylném skutkovém podkladě, ježto podle předloženého opisu naturalizační listiny bylo st-li čsl. stát. občanství uděleno podle úst. zák. č. 152/1926 Sb. rozhodnutím min. vnitra z 20. prosince 1929 a st-l státo-občanskou přísahu složil dne 3. března 1930, kterýmžto dnem se stal teprve občanem československého státu, kdežto až dosud byl příslušníkem státu maďarského a jako takový neměl nároku na převzetí svých odpočivných požitků státem československým. Dále vyslovalo gřř nař. rozhodnutím, že st-l z důvodů právě uvedených neměl jako uherský nepřevzatý staropensista ani nároku na úpravu odpočivných požitků podle zák. č. 99/1921 Sb. a vl. nař. č. 247/1922 Sb., jakož i podle zák. č. 287/1924 Sb. a č. 80/1928 Sb. po dobu do nabytí čsl. stát. občanství, a že budou proto veškeré výměry o tom příslušným k tomu ředitelstvím stát. lesů a statků z Ž., které je vydalo, odvolány. Současně převzalo gřř na základě usnesení vlády z 11. prosince 1926 a podle vynešení min. financí z 30. prosince 1926 prozatímně st-lovy odpočivné požitky na účet čsl. státu, s účinností od 1. dne měsíce následujícího po složení státoobčanské přísahy, t. j. od 1. dubna 1930 počínajíc a vyslovalo, jaké odpočivné požitky počínajíc tímto dnem se st-li podle zák. č. 287/1924 Sb. přiznávají s tím, že dosavadní odpočivné požitky se dnem 31. března 1930 zastavují. Dále vyslovil žal. úřad, že st-li budou vzhledem k tomu, že st-l byl až do získání čsl. stát. občanství příslušníkem státu maďarského, za dobu do 31. března 1930 přiznány na místo dosud st-li vyplacených odpočivných požitků tyto požitky v nové výměře a to zálohou na účet státu maďarského a přeplatek vzniklý výplatou dosavadních odpočivných požitků za uvedenou dobu bude st-li s příslušným zřetelem na ustanovení odst. 2 § 9 zák. č. 287/1924 Sb. předsán k náhradě. Konečně bylo nař. rozhodnutím vysloveno, že žádosti st-lově o ponechání dosavadního stavu st-lovy pensijní záležitosti beze změny nebylo možno vyhověti, že údaje této žádosti o tom, že st-l byl před státním převratem a potom i nadále zůstal domovským právem příslušný na území nynějšího státu československého, jsou ve zřejmém rozporu s obsahem již uvedené naturalizační listiny, podle níž st-l byl až do nabytí čsl. stát. občanství příslušníkem státu maďarského, a že podle příslušných platných předpisů je domovská příslušnost nerozlučně spjata se státním občanstvím.

Rozhodnutí toto je označeno jako konečné.

Nss máje rozhodovati o stížnosti musil z důvodu své vlastní příslušnosti (§ 4 zák. o ss) v první řadě zkoumati, zda nař. rozhodnutí bylo vydáno poslední přípustnou instancí správní, jak to vyžaduje předpis § 5 zák. o ss. V tomto směru pak dospěl nss k následujícím závěrům:

Jde o otázku, zda a od které doby přísluší st-li odpočivné požitky na účet čsl. státu, resp. o otázku, zda žal. úřad mohl právem zrušiti svůj dřívější výměr z 30. července 1923, jímž st-lovy odpočivné požitky byly přežaty k tíži republiky Československé a jímž provedena byla zároveň jejich úprava podle vl. nař. č. 298/1921 Sb.

Podle stavu, jaký zde byl před vydáním nař. rozhodnutí, byl st-l bývalým uherským státním úředníkem na odpočinku, jehož odpočivné požitky byly převzaty k tíži republiky Československé a byly pak upraveny podle předpisů státu československého. Byl tedy st-l státním úředníkem toho druhu, jaký má na mysli § 1 zákona č. 103/1926 Sb. a na kterého by se § 1 plat. zákona byl vztahoval, kdyby nebyl býval přeložen do výslužby ještě před jeho účinností. Byl-li však st-l státním zaměstnancem tohoto druhu, dopadá na něho ovšem i předpis § 1 zák. č. 70/1930 Sb. Že tomu tak je, plyne a contrario i z předpisu § 12 zák. č. 70/1930 Sb., jímž byla vláda zmocněna užití zásad tohoto zákona za určitých předpokladů i na župní zaměstnance, obecní a obvodní notáře na Slov. a Podk. Rusi. Vztahuje se tedy § 1 cit. zák. č. 70/1930 Sb. i na úředníky bývalého státu uherského, jejichž odpočivné požitky byly převzaty na účet státu československého. Pak ovšem se zákon č. 70/1930 Sb. zásadně vztahuje i na st-le.

Podle § 8 odst. 2 tohoto zákona platí ustanovení §§ 151 a 200 platového zákona od vyhlášení tohoto zákona obdobně pro zaměstnance ve výslužbě a pro pozůstalé, jichž se týče zákon č. 103/1926 Sb., tedy pro zaměstnance ve výslužbě, na které se za jejich aktivního poměru vztahoval zákon platový. Ustanovení toto platí podle § 8 odst. 3 ode dne určeného v § 10 i pro osoby, na něž se vztahuje tento zákon, tedy i pro staropensisty, kteří se ve svém aktivním poměru již nedočkali účinnosti zákona platového. V § 10 zákona č. 70/1930 Sb. pak se stanoví, že odpočivné platy podle tohoto zákona přísluší oprávněným zaměstnancům narozeným v r. 1865 nebo dříve od 1. ledna 1930, osobám narozeným pak později od termínů v zákoně tom dále určených (srov. i § 6 odst. 4 zák. č. 204/1932 Sb.). Stanoví-li tedy § 8 odst. 3 zák. č. 70/1930 Sb., že ustanovení §§ 151 a 200 plat. zákona platí ode dne určeného v § 10 i pro osoby, na něž se vztahuje tento zákon, tedy pro t. zv. staropensisty, může ustanovení to míti jen ten smysl, že ustanovení §§ 151 a 200 plat. zák. platí pro ně ode dne, od kterého jim přísluší odpočivné platy podle tohoto zákona, tedy pro osoby narozené v r. 1865 nebo dříve od 1. ledna 1930. Z ustanovení tohoto nelze dovoditi, že by dnem, od kterého t. zv. staropensistům přísluší odpočivné platy podle tohoto zákona, bylo možno rozuměti den, od kterého jim odpočivné požitky podle tohoto zákona již skutečně byly přiznány, ani nelze předpisu tomu rozuměti tak, že by účinnost předpisu §§ 151 a 200 plat. zákona předpokládala skutečné provedení úpravy odpočivných požitků podle zákona č. 70/1930 Sb., ježto z textu zákona smysl takový dovoditi nelze (srov. na př. odlišný text zákona č. 80/1928 Sb. v § 1, kde předpokladem nároku na příplatek k odpočivným požitkům je okolnost, zda dotyční zaměstnanci byli účastni propočítání služební doby — — — a nález Boh. A 9532/31).

Z úvah těchto plyne, že na opatření úřadů, jimiž byly upraveny odpočivné požitky t. zv. staropensistů narozených v r. 1865 nebo dříve,

platí předpis § 151 plat. zákona od 1. ledna 1930 bez ohledu na to, zda odpočivné požitky podle zák. č. 70/1930 Sb. byly osobám těm již fakticky přiznány, či nikoli. Pak ovšem platí předpis § 151 platového zákona vzhledem k tomu, že st-l je narozen podle spisů správních v roce 1860, od 1. ledna 1930 i na st-le a měl tedy st-l právo dovolati se podle § 151 odst. 2 platového zákona rozhodnutí úřadu ústředního, t. j. ministerstva financí.

Je tedy stížnost podaná k nss-u nepřipustná, ježto však st-l byl k podání stížnosti té sveden nesprávným právním poučením, jehož se mu v nař. rozhodnutí dostalo v ten rozum, že rozhodnutí to je rozhodnutím konečným, nezbylo než nař. rozhodnutí pro tuto podstatnou vadu řízení správního zrušiti podle § 6 zák. o ss.

Č. 11.492.

Váleční poškození: Důchod předků — věty jako u Boh. A 7194/28 a 11.201/34.

(Nález ze dne 23. října 1934 č. 17.082.)

Věc: Jan B. v H. proti ministerstvu sociální péče o důchod předků.

Výrok: Nař. rozhodnutí zrušuje se pro nezákonnost.

Důvody: Nař. rozhodnutím zamítlo ministerstvo stížnost Jana B. do výměru zemského úřadu pro péči o válečné poškozence v Praze z 23. března 1932, kterým přihláška jmenovaného o důchod předků byla jako opožděná odmítnuta, a potvrdilo napadený výměr. V důvodech uvedeno: »Pozůstalí po vojínech, kteří ve službě vojenské, konané za války světové, padli, zemřeli nebo se stali nezvěstnými, měli uplatniti nárok na důchod válečných poškozenců (vdovský i sirotčí a předků) podle § 28 odst. 1 zák. z 20. února 1920 č. 142 Sb., ve spojení s Šem 1 zák. č. 310/21 Sb. a s Šem 1 zák. č. 146/23 Sb., s vlád. nařízeními č. 346/20 Sb. a č. 363/22 Sb., v propadné lhůtě do 31. prosince 1923. Přihláška, má-li býti uznána, musí býti podána u úřadu povolaného podle § 26 zák. č. 142/20 Sb., t. j. v tuzemsku zpravidla u okresní úřadovny pro péči o válečné poškozence, v zahraničí u příslušného československého zastupitelského úřadu. Byla-li přihláška podána u úřadu nepřislušného, rozhoduje den, kdy došla k úřadu příslušnému (§ 27 zák. č. 142/20). Nárok ve svrchu uvedené lhůtě neuplatněný zanikl promlčením. St-l odvozuje nárok na důchod předků od syna Jana B., který zemřel jako voják světové války 29. září 1914. Podle svrchu citovaných ustanovení měla býti řádná přihláška podána do 31. prosince 1923. Ježto však st-l podal přihlášku teprve 11. března 1932, zanikl možný nárok na důchod promlčením. K námitce st-lově, že přihlášku podal do roka od nastalé neschopnosti k výdělku a tedy ve lhůtě, se poznamenává, že neschopnost předka není událostí nárok na důchod zakládající (vl. nař. č. 346/20 a 363/22), nýbrž pouze jednou z náležitostí podmiňujících přiznání důchodu in concreto. Pro případy, že v době vyhlášení zákona nebyly ještě splněny veškeré podmínky pro přiznání a výplatu důchodu in concreto, stanoví § 29/1 zák. č. 142/20 ve spojení s vl. nař. č. 363/22 k § 29 odst. 1 a 2 pro první uplatňování nároku na důchod lhůtu 3 let